

Gáztűzhelyek elhelyezési, bekötési szabályai

A gázzolgáltatás különböző területein különbözőképpen alkalmazzák a 11/2013. (III. 21.) NGM rendeletet, amely a gáz-csatlakozóvezetékekre, a felhasználói berendezésekre, a telephelyi vezetékekre vonatkozó műszaki-biztonsági előírásokról és az ezekkel összefüggő hatósági feladatokról rendelkezik. Jelen cikkben csak a gáztűzhelyek problémáival foglalkozom.

Még a 2000-es évek elején kérdeztem a magyarországi Ruhrgas képviselőit (akkoriban még nem E-ON volt), hogy miért nem lehet egységesíteni az előírások értelmezését és a követelményeket. Erre az volt a válaszuk, hogy mit akarunk mi, hiszen nálunk csak 6 nagy gázzolgáltató van és kb. ugyanennyi kisebb, így mindössze ennyi szolgáltatóhoz kell alkalmazkodni. Németországban 400nál több szolgáltató van, ott annyihoz kell igazodni.

Azért az általános elhelyezési előírásokban megegyeznek a gázzolgáltatók, vagyis:

Égéstermék-elvezetés nélküli gázkészülék (főző, sütő, vízmelegítő, fűtő stb.) nem telepíthető

- közvetlen természetes szellőzés nélküli (belső terű) helyiségben,
- alvás céljára is szolgáló helyiségben,
- testnevelés, sportolás céljára szolgáló helyiségben,
- nevelési-oktatási építményekben a 0-18 éves gyermekek, tanulók tartózkodására szolgáló terekben (a taneszköznek minősülő gázkészülékek kivételével).

Ezek a helyiségek összeszellőztetésre sem vehetők igénybe.

Égéstermék-elvezetés nélküli gázfogyasztó készülék nem helyezhető el épület huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségében, és épület huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségével belső légtér-összeköttetésben lévő (belső nyílászáróval határolt) helyiségében, kivéve a

- lakóépület konyha-étkező-nappali rendeltetésű helyiségébe telepített gáztűzhelyt,
- konyhahelyiségébe telepített gáztűzhelyt.

Az alábbi, egyidejűleg teljesülő feltételekkel telepíthető:

1. a tűzhely fölött külső térbe szellőző elszívó-berendezés is telepítésre kerül, vagy a helyiségben külső térbe szellőző gépi elszívó berendezés üzemel,
2. a helyiség levegő-utánpótlása légbevezető-szerelvénnyel, a külső légtérből biztosított,
3. a gépi elszívás a „B” típusú készülék égéstermék-elvezetésére nincs káros hatással, – illetve minden olyan kommunális, ipari és mezőgazdasági helyiségbe, ahol az égéstermék-elvezetés nélküli gázfogyasztó készülék az alkalmazott technológia része (nagykonyha, műhely, mezőgazdasági állattartó épület stb.), és a szellőzés a munkahelyek kémiai biztonságáról rendelkező 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet egészségügyi határértékeire tervezetten biztosított.

Nyílt lángú gázüzemű berendezést a padlószint felett 1,20 m-nél alacsonyabban lévő benyíló, forgó ablakszárny alatt elhelyezni nem szabad. Gáztűzhely beépíthető, modul kivitelű és gyárilag hőszigetelt, nem oldalsó égéstermék-elvezetésű tűzhely a bútor mellé közvetlenül is

elhelyezhető, ha a bútor magassága a tűzhely magasságát nem haladja meg. A tűzhelyek köthetők fixen vagy flexibilis csatlakozással (1. ábra).

Hőhatásra záródó biztonsági szelep

Olyan szerkezet, amely 95-100 °C feletti hőmérsékleten, legfeljebb 45 másodperc alatt önműködően lezárja a gáz útját (2. ábra). Amennyiben a munka során cserélni kell a gázvezetékét vagy a gázkészülékét, akkor a „szerzett jog” alapján maradhat a gáztűzhely az eredeti formában, ha közben a körülmények nem változtak meg, például nem cserélték ki a nyílászárót fokozott légzárására, vagy nem lett nagyobb teljesítményű a tűzhely, vagy a helyiség térfogata nem csökkent. Ha viszont változott valamelyik paraméter, akkor már az új előírásnak megfelelően kell kialakítani a tűzhely beépítését. A korábbi előírásnak megfelelő adatok a következők:

- 1,3 m²-nél nagyobb szabadba nyíló, nem fokozott légzárású nyílászáró,
- a légtérterhelés nem lehet több 590 W/m³ értéknél, de ilyenkor össze kell szellőztetni a helyiséget egy másikkal, hogy a terhelés kisebb legyen 245 W/m³ értéknél, s amennyiben a terhelés a 350 W/m³ értéket nem haladja meg, akkor nem kell összeszellőztetés.

Összeszellőztetés akkor is kell, ha nincs meg a megfelelő nagyságú szabadba nyíló felület. A szellőző minimális mérete alul is és felül is 150 cm². A szellőzőnyílások között legalább 1,8 m magasságbeli különbségnek kell lennie.

Ha a szerelés a 2005-ben megjelent GMBSZ után történt, de még 2010 előtt, akkor elegendő volt egy páraelszívó és egy légbevezető beépítése például egy fokozott légzárású nyílászáró beépítése miatt. Az ilyen helyen lévő tűzhely cseréje esetén maradhat a páraelszívó és légbevezető, nem kell több.

Új szerelésnél vagy például nyílászáró-cserénél már a ma érvényes előírásokat kell betartani. Itt utalok az elején leírtakra, hogy a különböző gázszolgáltatók más-más dolgokat követelnek meg. Van olyan gázszolgáltató, ahol az úgynevezett „bolondbiztos” szerelést kérik, azaz mágnesszelepet kell beépíteni a tűzhely gázvezetékébe, s ezt a páraelszívó vezetékébe épített áramlásérzékelő nyitja ki, ha megfelelő mennyiségű levegő áramlik a páraelszívó csövében. Még azt is kérik, hogy a MEO átadásra reteszelési jegyzőkönyv és légtechnikai bemérési jegyzőkönyv is legyen. A reteszelési jegyzőkönyvet elektromos szakember állítja ki, melyben igazolja, hogy a mágnesszelepet ténylegesen az áramlásérzékelő nyitja. A légtechnikai bemérési jegyzőkönyvnél pedig igazolni kell, hogy a páraelszívó és a légbevezető együttese tudja-e szállítani a szükséges légmennyiséget.

A kellő légmennyiség a tűzhely hőterheléséből adódik. 3-4 főzőlapos tűzhely esetén az 50%-át kell figyelembe venni, 1-2 főzőlaposnál a 65%-át, nem lakossági tűzhelynél a 100%-át (a légtérterhelésnél is így kell számolni). Az így kiszámított értéket 12 m³/kW légcserével kell számítani. Csukott ajtóknál és ablakoknál kell végezni a mérést, mert ilyenkor reális a légszállítás értéke (amennyiben valami nyitva van, akkor az ellenállás már kisebb, és emiatt nagyobb mennyiségű levegőt szállít a rendszer). Meg kell vizsgálni, hogy a páraelszívó legkisebb fokozatánál is megvan-e a megfelelő mennyiségű légszállítás. Van olyan áramlásérzékelő is, amelyiknél állítható az érzékenység, s ez csak akkor kapcsol be, ha a szükséges légmennyiség megvan. Ez a megoldás ténylegesen „bolondbiztos”, mert itt nem működhet a tűzhely, ha nincs meg a szükséges légcseré. Van olyan gázszolgáltató, amelyik nem kéri az áramlásérzékelőt, mert elegendő neki, ha a páraelszívó bekapcsolásával együtt nyit a mágnesszelep is. Itt már előfordulhat olyan, hogy a páraelszívó motorja meghibásodott vagy a szűrő elzsírosodott, s emiatt nem szállít levegőt, de a mágnesszelep mégis kinyit.

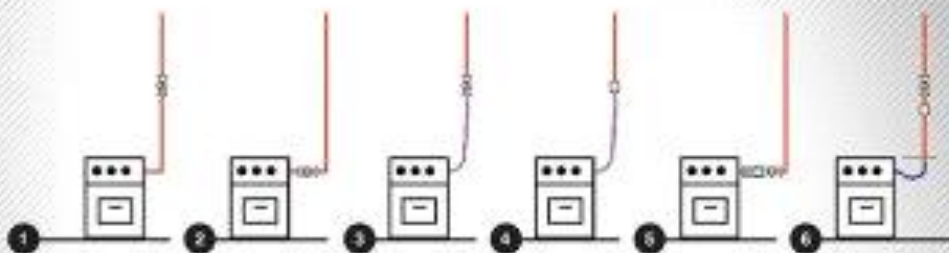
Van olyan gázszolgáltató is, amelyik elegendőnek tartja, ha van egy páraelszívó és egy légbevezető, s a tulajdonosra van bízva, hogy sokat bekapcsolja-, használja-e. Ha valaki új helyre megy, akkor mindenképpen érdeklődni kell a gázszolgáltatónál, hogy ott milyen elvárások vannak, s így nem lesz probléma a MEO átadásnál.

Burkolatlan égőjű gázfogyasztó készüléket úgy kell elhelyezni, hogy ne kerüljön a környezetében kialakuló légáramlás fő irányába.

Éghető anyagú bútor és a gázfogyasztó készülék között olyan távolságot kell biztosítani, hogy az éghető anyag felületén a hő a gázfogyasztó készülék legnagyobb hőterhelésű üzeme esetén se okozzon károsodást. Ez a távolság 0,5 m-nél kisebb nem lehet. Ha ez nem biztosítható, akkor:

- a gázfogyasztó készülék magasságát meg nem haladó magasságú bútor esetén a gázfogyasztó készülék magasságáig,
- a gázfogyasztó készülék magasságát meghaladó bútor esetén a bútor magasságáig, de legfeljebb a gázfogyasztó készülék fölött 0,5 m magasságig hő ellen védő lemezt kell felszerelni.

a tűzhelyek köthetők fixen, vagy flexibilis csatlakozással

1. fix bekötés, az elzáró a tűzhely fölött van (1600 mm magasan lehet maximum az elzáró, de nem célszerű alacsonyabbra szerelni, mert a tűzhely fedőlapjának felnyitását zavarhatja),
2. fix bekötés, az elzáró a tűzhely mellett van (bútorba épített tűzhelynél használjuk, de itt figyelni kell arra, hogy az elzáró hozzáférhető legyen veszély esetén),
3. flexibilis csatlakozás (csak nem éghető anyagú csatlakozócsővel), a csatlakozó max. hossza 1,5 m lehet,
4. gázkonnektoros csatlakozás, itt ugyanazok érvényesek, mint a 3. pontnál,
5. növelt kisnyomású csatlakozásnál alkalmazzuk és fix bekötésnél (lehetséges a flexibilis csatl.).
6. amennyiben éghető anyagú a flexibilis csatlakozó, akkor az csak a tűzhely tetősíntje alatt lehet, és be kell építeni hozzá egy hőhatásra záródó szelepet (nem célszerű, mert olcsóbb kicserélni a flexibilis csövet).

**hőhatásra
záródó
biztonsági
szelep**

